

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 2. Constitutio Unigenitus in solemni ejusdem Parisinæ Universitatis
Conventu recepta, & appellationes revocatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](#)

Sæc. XVIII. Priori interdiceret. Regio huic manu
A.C. 1738. dato accessit insuper hujus Abbatii
declaratio, qua Universitati significatum
Abbatem utpote Regii sanguini Principem nunquam permisurum, ut
quiscumque locum suum in Ecclesia occuparet. Enimvero non omnes Universitatis Doctores obstinatæ cum Pontifice dissensionis confortes erant, sed
multo major Sorbonæ pars aliarumque Facultatum Magistri quamplurimi nō modo acceptationis An. 1714. factæ sed etiam nuperrime, uti relatum est, Apostolicis decretis plenam ac perfectam submissionem testati sunt; ut vero iustam pervicaciæ labem hi ipsi Doctores à Sorbona Matre sua penitus delerent, pristinumque eidem decorem restituere possent, hoc anno omnes vires, extremoque conatus impenderunt, uti mox dicemus.

§. II.

*Constitutio Unigenitus in solemnem
Parisinæ Universitatis Conventu
recepta, & appellations
revocatae.*

Ad gloriosum hoc propositum rite exequendum, nil magis efficax, magisque expeditum fore censebant hi Doctores, quam novam talis Rectoris ele-

electionem, qui doctrina, pietate, & ^{Sæc. XVIII.}
auctoritate insignis suo exemplo, ac ^{A.C. 1739.}
rationum momentis ceteros ad sui imi-
tationem, & salutaris hujus consilii
executionem permovere posset: Eo fine
præprimis unanimi suffragio inter se
concludebant, novum Universitatis Re-
torem magnificum, quiscunque de-
mum inter eos eligeretur, obstrictum
fore, ut omni ope & opera in id unice
incumberet, quatenus non modo nota
Constitutio sine ulla restrictione ab om-
nibus Facultatibus reciperetur, sed &
omnes appellations ab ea hucusque
interpositæ revocarentur, ac deinceps
ullas interponi prohiberetur: His ita de-
liberatis unice agebatur de ejusmodi Vi-
ro, in quo tantum roboris & virtutis esset,
ut omnes interventuras difficultates
(cujuslibet pii magnique operis pedis-
sequas) superare, suaque prudentia ac
moderatione ceterorum pertinaciam
frangere posset. Præ ceteris ad tanti
momenti rem aptus credebatur doctif-
simus Abbas Rohan de Vantadour, Ar-
mandi Gastonis Principis Soubisii Ro-
hanii Cardinalis & Argentinensis Epi-
scopi Nepos, ætate quidem juvenis,
ingenii tamen perspicacia, morum co-
mitate, prudentia, rerumque gerendarum
dexteritate oppido maturus, &
quod rei caput erat, Regi, Aulæque
acce-

Sæc. XVII. acceptissimus. In hunc ergo pottius
A.C. 1739. morum collimabant Doctorum suffragi-
nou pœnitendo plane selectu; qui
vix electus, jamjam cum Fleurio &
Rohanio Cardinalibus de exequenti
gravi hoc negotio frequentem habu-
consultationem: Utriusque erat con-
lum, ut res sine strepitu ageretur,
devii Doctorum animi propositis rat-
num momentis ad rectam semitam re-
ducerentur. Ipse etiam Cardinalis Rohan-
hianus, qui ad restaurandam Ecclesiæ
Gallicanæ pacem jam dudum suas co-
tulerat partes, hoc negotium ad opti-
mum exitum perducere strenue adlabo-
rabat, eaque de causa cunctos cuius-
libet Collegii Professores ad prandium
invitabat, miraque sermonis affabilis-
tate unitatem Ecclesiæ, ac domesticam
pacem commendans, varia ad id pro-
posuit argumenta, ab aliis opposita dis-
solvit, eisque, quos ceteris magis ob-
firmatos reperit, palam declaravit
ipsos quidem appellationis usum, ut
pote consuetum suæ pertinaciæ pallio-
dium, oretenus propugnare posse. Re-
gem tamen, ejusque Senatum scriptas
protestationes nunquam admissurum.
Animis ita dispositis ad diem undeci-
mam Maij solemnis Universitatis con-
ventus indicitur, comparent omnium
Facultatum Doctores, Magistri, Bac-
calau-

cal aurei, etiam ii, quibus alias ex ve- Sæc. XVIII.
terum statutorum præscripto vel nu- A.C. 1739.
pero Regis interdicto interesse erat ve-
titum. Præprimis Rector nitidam
adeo, tamque verborum copia & ratio-
num pondere gravem habuit orationem,
ut Auditores ad ejus vota non tam se-
qui, quam rapi viderentur: mira dein
in dicendo jucunditate præsentibus ex-
posuit, totam Universitatem huc esse
convocatam, ut de Constitutione tan-
quam Ecclesiæ doctrina, & Regni lege
recipienda, necnon de revocandis ap-
pellationibus deliberaretur: Aboluta hac
oratione Gilbertus Universitatis Syndi-
cus huic deliberationi sese pro more
opposuit, habito sermone demonstrare
nilus, quod appellatio ab Universitate
interpolita nullatenus revocari posset,
seque cuncta, quæ mox exposuisset,
suo sanguine firmare, paratum esse,
declaravit. Rollinus quoque & Colli-
nius unacum aliis septuaginta octo
Syndici sententiæ acceperunt, factam-
que oppositionem ad acta referri petie-
runt, quod eis tamen denegatum est:
cum vero Notarii eo fine ad Conven-
tum admissi non fuissent, ipsi inde ex-
ceperunt, & coram Notariis, qui ma-
gno numero extra Sorbonæ Aulam jam
erant congregati, adversus delibera-
tionem protestati sunt. Pariter Facul-
tas

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

tas Medica palam minitabatur, quo si ad revocandam appellationem cogetur, haud amplius suo functura esse officio, proin Universitatis Medici, quorum ingens erat copia, deinceps ne venarum pulsu morbos exploratur nulli medicamentum ordinatur, & ne quidem infirmos visitatur essent. Non verbis exprimi potest, quam ridicul diversorum affectuum scena occasio hujus declarationis a Medicis factæ in Parisino theatro fuerit exhibita; Nobiles Matronæ vix non flexis genibus vitæ suæ Patronos rogabant, ne ab eis desererentur; alii, qui ad nudum Medici conspectum novo phantasiæ morbo cruciari solebant, ob Medici, ut potissimum sui Amici jacturam ad extrebas mortis angustias redigebantur; potissimum tamen sperabant, Medicos cessantibus aliquamdiu Galeni opibus, ultrò pedes cum Aristotele ituros ad infirmorum domus: Verebantur tamen non pauci, Parisinæ Urbis incolas, si Medici haud amplius medicinas effent præscripturi, tanto numero augendos, ut inde extrema inedia foret pertimenda: Hæc per jocum fuere dicta, serio tamen res acta est; quippe insuperhabita quorundam oppositione per solemne Universitatis decretum concurrentibus Doctorum potissimis Constitutio

tutio pure & simpliciter recepta fuit, Sæc. XVIII.
omnesque appellationes ab ea inter- A.C. 1739.
positæ fuerunt revocatæ: Inde maxi-
ma celeberrimæ huic Universitati glo-
ria accessit, ac prospero hujus negotiï
successu præcipue Vantadourius Rector
immortalem sui nominis famam sibi
conciliavit, non modo a Fleury Cardi-
nale, sed ab ipso etiam Galliarum
Rege amplissimis encomiis honoratus,
equod rem, quæ per integrum ferme
sæculum innumeris dissensionum turbis
Ecclesiam, Regnumque involvit, tam
dextre, tamque feliciter composuisset.
Pariter gratulatorias literas paterno af-
fectu plenas ab ipso summo Pontifice
recepit, ejusque nomen Romæ in pu-
blicis Consistoriis, & Purpuratorum
Congregationibus non sine maxima
laude celebratum est.

§. III.

*Parisini Parlamenti motus contra hoc
Universitatis decretum.*

Aversus hanc Universitatis declara-
tionem vehementer reclamabant
circiter centum quatuordecim Docto-
res, qui solemnem suam oppositionem
Vantadourio Rectori tradi curarunt, qua-
tamen rejecta ad Parisiense Parlamen-
tum adjecto libello supplici provocarunt.
Hist. Eccles. Tom. LXXVI. S. Ho-